

บทที่ III

ผลของข้อจำกัดที่มีต่อประสิทธิภาพของ วิธีการระงับข้อพิพาทที่มีลักษณะบังคับ

การพิจารณาที่ผ่านมาในบทที่ 2 เป็นการศึกษาถึง "กระบวนการ" ของระบบ ซึ่งได้พิสูจน์ให้เห็นแล้วว่าระบบวิธีการระงับข้อพิพาทในอนุสัญญา กฎหมายทะเล ค.ศ. 1982 มีความยืดหยุ่นทั้งในแง่ของการกำหนดวิธีการเพื่อ การระงับข้อพิพาทที่มีลักษณะบังคับ รวมถึงขั้นตอนก่อนหน้าเรื่องเข้าสู่การระงับข้อ พิพาทที่มีลักษณะบังคับ ทำให้รัฐต่าง ๆ สามารถยอมรับระบบวิธีการระงับข้อพิพาท เช่นว่านี้ได้ สิ่งที่ต้องการนำเสนอต่อไปจะเป็นเรื่องของการศึกษาความสามารถ ในการนำระบบวิธีการระงับข้อพิพาทไปปรับใช้ โดยพิจารณาผ่านข้อจำกัดและ ข้อยกเว้นให้เลือก เพื่อดูว่าข้อจำกัดและข้อยกเว้นให้เลือกจะมีผลต่อประสิทธิภาพ หรือความสามารถในการนำระบบวิธีการระงับข้อพิพาทที่มีลักษณะบังคับไปใช้เพียงไร โดยจะศึกษาผลของข้อจำกัดในบทนี้ และจะศึกษาผลของข้อยกเว้นให้เลือกในบทต่อไป

การศึกษาถึงผลของข้อจำกัดที่จะมีต่อการนำไปใช้ เป็นเรื่องที่กระทำ ได้ยากเนื่องจากอนุสัญญากฎหมายทะเล ค.ศ. 1982 ยังไม่มีผลใช้บังคับการศึกษา ในที่นี้จึงเป็นการวิเคราะห์จากสาระขอบข่ายของบทบัญญัติและกลไกการปรับใช้ว่าจะ ใช้อำนาจประโยชน์ต่อการนำไปใช้เพื่อการระงับข้อพิพาทได้เพียงใด

หลักการที่สำคัญของข้อจำกัดตามอนุสัญญากฎหมายทะเล ค.ศ. 1982 ก็คือจะเป็นการจำกัดอำนาจรัฐให้ต้องยอมรับการระงับข้อพิพาทด้วยวิธีดำเนินการ ภาคบังคับซึ่งมีการวินิจฉัยที่มีผลบังคับ สำหรับข้อพิพาทที่เกี่ยวกับผลประโยชน์ของ ประชาคมโลกหรือสิทธิของรัฐต่าง ๆ ที่อนุสัญญากฎหมายทะเล ค.ศ. 1982 ได้บัญญัติ รับรองไว้เช่น ข้อพิพาทที่เกี่ยวกับการเดินเรือและการบินผ่าน ซึ่งเป็นผลประโยชน์ หรือสิทธิที่รัฐต่าง ๆ เคยได้รับจากการใช้ทะเลหลวงมาแต่เดิม อย่างไรก็ตาม มีเงื่อนไขบางประการที่อนุสัญญาฯ จะไม่จำกัดอำนาจรัฐหากเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับ การใช้สิทธิหรือการใช้ดุลพินิจของรัฐชายฝั่งบางประการในส่วนของข้อพิพาทเกี่ยวกับ

การวิจัยวิทยาศาสตร์ทางทะเลและการประมง ซึ่งจะได้กล่าวในรายละเอียดต่อไป
 ปัญหาที่จะต้องพิจารณาก็คือขอบเขตการใช้บังคับข้อจำกัดจะมีในพื้นที่ใดบ้าง
 เพราะถ้อยคำในบทบัญญัติได้ถึงอ้างการใช้ "สิทธิอธิปไตย" (sovereign rights)
 หรือ "เขตอำนาจ" (jurisdiction) ของรัฐชายฝั่ง ซึ่งพิจารณาได้ว่าอนุสัญญาฯ
 ได้ใช้คำว่า "สิทธิอธิปไตย" ในมาตรา 56 วรรคหนึ่ง (เอ) ¹ ซึ่งเป็นเรื่องของ
 สิทธิ เขตอำนาจและหน้าที่ของรัฐชายฝั่งในเขตเศรษฐกิจจำเพาะ มาตรา 77
 วรรคหนึ่ง ² ซึ่งเป็นเรื่องของสิทธิของรัฐชายฝั่งเหนือไหล่ทวีป และยังพบถ้อยคำนี้

---

¹ Law of the Sea Convention, Article 56
Rights, jurisdiction and duties of the coastal State in
the exclusive economic zone

1. In the exclusive economic zone, the coastal State has :

(a) sovereign rights for the purpose of exploring and exploiting, conserving and managing the natural resources, whether living or non-living, of the waters superjacent to the sea-bed and of the sea-bed and its subsoil, and with regard to other activities for the economic exploitation and exploration of the zone, such as the production of energy from the water, currents and winds ; .....

² Ibid., Article 77 Rights of the coastal State over the continental shelf

1. The coastal State exercises over the continental shelf sovereign rights for the purpose of exploring it and exploiting its natural resources. ....

ในมาตรา 137 วรรคหนึ่ง³ ซึ่งเป็นเรื่องของสถานะทางกฎหมายของบริเวณพื้นที่และทรัพยากรของบริเวณพื้นที่ อีกด้วย จึงพอสรุปได้ว่าอนุสัญญา ฯ ได้ใช้ถ้อยคำ "สิทธิอธิปไตย" ใน 3 พื้นที่ด้วยกัน แต่มุ่งเน้นใน 2 พื้นที่คือเขตเศรษฐกิจจำเพาะ และไหล่ทวีป แต่สำหรับเขตอำนาจ (jurisdiction) ซึ่งเป็นเรื่องของเขตอำนาจในการออกกฎหมาย (โดยผ่านนิติบัญญัติ) และใช้บังคับกฎหมาย (โดยผ่านบริหารและฝ่ายตุลาการ)⁴ นั้น มีขอบเขตและพื้นที่การใช้ที่กว้างขวางกว่า เพราะนอกจากรัฐจะมี "เขตอำนาจ" ในการออกและใช้บังคับกฎหมายในบริเวณที่ตนมีสิทธิอธิปไตยอยู่แล้ว ยังจะพบว่ารัฐยังมีเขตอำนาจในส่วนของทะเลอาณาเขต (มาตรา 27 เขตอำนาจเหนือคดีอาญาในเรือต่างชาติ และมาตรา 28 เขตอำนาจเหนือคดีแพ่งเกี่ยวกับเรือต่างชาติ) ช่องแคบที่ใช้ในการเดินเรือระหว่างประเทศ (มาตรา 34 สถานภาพทางกฎหมายของน่านน้ำที่ประกอบเป็นช่องแคบซึ่งใช้สำหรับการเดินเรือระหว่างประเทศ) การใช้เขตอำนาจในส่วนที่เกี่ยวกับเรือในทะเลหลวง (มาตรา 94 หน้าที่ของรัฐเจ้าของธง มาตรา 95 ความคุ้มกันของเรือรบในทะเลหลวง มาตรา 96 ความคุ้มกันของ

---

³ Ibid., Article 137 Legal status of the Area and its resources

1. No State shall claim or exercise sovereignty or sovereign rights over any part of the Area or its resources, nor shall any State or natural or juridical person appropriate any part thereof. No such claim or exercise of sovereign rights nor such appropriation shall be recognized. ....

⁴ จุมพต สายสุนทร, ย่อหลักกฎหมายระหว่างประเทศ ว่าด้วยกฎหมายทะเล (กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์นิติธรรม, 2534), หน้า 52.

เรือซึ่งใช้เพียงในราชการของรัฐบาลอันมิใช่การพาณิชย์ และมาตรา 97 เขตอำนาจทางอาญาในเรื่องของการโค่นกันหรืออุบัติเหตุอื่นในเรื่องของการเดินเรือ) เป็นต้น ซึ่งพอจะกล่าวได้ว่ากิจกรรมในการบังคับใช้กฎหมายจะเกิดขึ้นแทบทุกพื้นที่ในมหาสมุทรโลก

อนุสัญญากฎหมายทะเล ค.ศ. 1982 ได้วางหลักการในเรื่องข้อจำกัดในการใช้วิธีดำเนินการภาคบังคับซึ่งมีการวินิจฉัยที่มีผลบังคับ โดยบัญญัติให้ข้อพิพาทในบางประเภทจะต้องอยู่ภายใต้วิธีดำเนินการภาคบังคับซึ่งมีการวินิจฉัยที่มีผลบังคับ กับการวางยกเว้นจากข้อจำกัดดังกล่าว ดังนี้

1. ข้อพิพาทเกี่ยวกับเสรีภาพและสิทธิในการใช้ทะเล

1.1 สาระขอบข่ายของบทบัญญัติ

อนุสัญญากฎหมายทะเล ค.ศ. 1982 ได้วางบทบัญญัติในมาตรา 297 วรรคหนึ่ง (เอ) ให้เป็นประโยชน์กับการใช้ทะเลโดยชอบด้วยกฎหมายระหว่างประเทศ โดยบัญญัติให้การกระทำของรัฐชายฝั่งที่ฝ่าฝืนบทบัญญัติของอนุสัญญาในเรื่องเสรีภาพและสิทธิในการเดินเรือ การบินผ่าน หรือการวางสายเคเบิล และท่อใต้น้ำ หรือในเรื่องการใช้ทะเลอย่างอื่น ๆ โดยชอบด้วยกฎหมายระหว่างประเทศตามที่ระบุไว้ในมาตรา 58 ของอนุสัญญา ฯ ตกอยู่ภายใต้วิธีดำเนินการภาคบังคับซึ่งมีการวินิจฉัยที่มีผลบังคับ

บทบัญญัติมาตรา 58 ที่อ้างถึงดังกล่าวเป็นเรื่องสิทธิและหน้าที่ของรัฐอื่น ๆ ในเขตเศรษฐกิจจำเพาะ ซึ่งทำให้ชัดเจนว่า "การใช้ทะเลอย่างอื่น ๆ โดยชอบด้วยกฎหมายระหว่างประเทศ" นั้นเกี่ยวข้องกับเสรีภาพแห่งทะเลหลวง (มาตรา 87) ในการเดินเรือและการบินผ่าน รวมทั้งการวางสายเคเบิลและท่อใต้น้ำ อาทิเช่น ที่เกี่ยวเนื่องกับการปฏิบัติการของเรือ อากาศยาน และสายเคเบิล กับท่อใต้น้ำ และ เป็นการสอดคล้องกับบทบัญญัติอื่น ๆ แห่งอนุสัญญานี้ นอกจากนี้ยังขยายไปถึงสิทธิและหน้าที่ตามมาตรา 88 ถึงมาตรา 115 และกฎเกณฑ์อื่นของกฎหมายระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้องโดยตรงใช้บังคับกับเขตเศรษฐกิจจำเพาะ

ตราบเท่าที่ไม่ขัดกับภาค 55 (เขตเศรษฐกิจจำเพาะ) อีกด้วย

ดังนั้น สาระขอข่ายของบทบัญญัติเกี่ยวกับสิทธิและเสรีภาพในการใช้เขตเศรษฐกิจจำเพาะ อันมีที่มาจากเสรีภาพแห่งทะเลหลวงมาแต่เดิม จึงมีค่อนข้างกว้างขวาง และได้รับความคุ้มครองอย่างเด็ดขาดเมื่อเกิดข้อพิพาทขึ้นเกี่ยวกับสิทธิและเสรีภาพในประการข้างต้น รัฐชายฝั่งก็จะถูกจำกัดอำนาจให้ต้องยอมระงับข้อพิพาทด้วยวิธีดำเนินการภาคบังคับซึ่งมีการวินิจฉัยที่มีผลบังคับ

ขณะเดียวกันอนุสัญญากฎหมายทะเล ค.ศ. 1982

ในมาตรา 297 วรรคหนึ่ง (บี) ก็ได้คุ้มครองรัฐชายฝั่ง โดยบัญญัติต่อไปว่าถ้าการใช้เสรีภาพ สิทธิ หรือการใช้ประโยชน์ต่าง ๆ ที่ระบุข้างต้น รัฐได้กระทำการฝ่าฝืนอนุสัญญานี้ หรือกฎหมาย หรือข้อบังคับ ที่รัฐชายฝั่งตราขึ้นโดยสอดคล้องกับอนุสัญญานี้ และหลักเกณฑ์อื่น ๆ ของกฎหมายระหว่างประเทศ ซึ่งไม่ขัดแย้งกับอนุสัญญานี้ ก็จะต้องอยู่ภายใต้วิธีดำเนินการภาคบังคับซึ่งมีการวินิจฉัยที่มีผลบังคับ

บทบัญญัติในมาตรา 297 วรรคหนึ่ง (บี) ข้างต้น

ดูเหมือนจะเป็นเครื่องมือเพิ่มเติมอำนาจให้กับรัฐชายฝั่ง และเป็นเสมือนเครื่องถ่วงดุลย์กับบทบัญญัติในมาตรา 297 วรรคหนึ่ง (เอ) ก่อนหน้า ถ้าเรานำทั้งสองอนุมาตรามาพิจารณาพร้อมกัน ก็พอจะสังเกตได้ว่ารัฐที่มีใช้รัฐชายฝั่งจะสามารถใช้กระบวนการในลักษณะบังคับต่อเมื่อเสรีภาพหรือสิทธิของคนได้รับความเสียหายไปแล้วแต่รัฐชายฝั่งอาจใช้กระบวนการที่มีลักษณะบังคับเพื่อคุ้มครองสิทธิอธิปไตยหรือเขตอำนาจของตนตั้งแต่ตนยังไม่ได้ได้รับความเสียหาย เช่น การอ้างว่าการเดินเรือของรัฐอื่นที่มีใช้รัฐชายฝั่งอยู่นอกเส้นทางเดินเรือที่กำหนดเป็นต้น

นอกจากนี้ ยังมีข้อสังเกตเพิ่มเติมว่ารัฐชายฝั่งอาจทำให้เสรีภาพและสิทธิในการเดินเรือของรัฐอื่น ต้องเสียไป โดยการนำเรื่องการเดินเรือไปเชื่อมโยงกับเรื่องอื่น ๆ ที่อยู่ภายใต้สิทธิอธิปไตยของตน เช่นการเชื่อมโยงการเดินเรือไปเกี่ยวข้องกับประมง โดยกำหนดให้เรือประมงที่จะเดินเรือผ่าน

⁵ Law of the Sea Convention , Article 58 PAR 2

เขตเศรษฐกิจจำเพาะของคนไต้หยั้งหรือกลับมาจากทะเลหลวงต้องแจ้งการเดินทางเรือเข้าออกล่วงหน้า หรือการนำกฎเกณฑ์เพื่อคุ้มครองและรักษาลิ่งแวดล้อมทางทะเลอย่างเข้มงวดมาใช้เพื่อจำกัดสิทธิและเสรีภาพในการเดินเรือ ทั้งนี้ เพื่อจะหวงกันทะเลที่อยู่ติดกับฝั่งของคนไต้หยั้งให้มากที่สุด

การเชื่อมโยงกับเรื่องอื่น ๆ เพื่อหวงกันสิทธิอธิปไตยของรัฐชายฝั่งข้างต้นยังสามารถนำมาใช้เป็นหนทางเพื่อหลีกเลี่ยงข้อจำกัดที่มีผลจำกัดเขตอำนาจของรัฐ ด้วยการตีความให้เป็นประโยชน์แก่รัฐชายฝั่งนั่นเอง เช่น กรณีที่รัฐชายฝั่งเชื่อมโยงการเดินทางเข้ากับการประมง แล้วเกิดความขัดแย้งจนส่งผลให้เกิดเป็นข้อพิพาทขึ้น รัฐชายฝั่งเมื่อตระหนักว่าถ้าตีความให้เป็นข้อพิพาทเกี่ยวกับการเดินเรือก็ต้องถูกจำกัดให้ต้องระงับข้อพิพาทด้วยวิธีดำเนินการภาคบังคับซึ่งมีการวินิจฉัยที่มีผลบังคับ ก็จะเลี่ยงการตีความให้เป็นข้อพิพาทเกี่ยวกับการประมง ซึ่งจะตกอยู่ภายใต้ข้อยกเว้นจากข้อจำกัด และส่งผลให้รัฐชายฝั่งดังกล่าวไม่ถูกจำกัดให้ต้องระงับข้อพิพาทด้วยวิธีดำเนินการภาคบังคับซึ่งมีการวินิจฉัยที่มีผลบังคับ ซึ่งในกรณีนี้ย่อมถือได้ว่าเป็นปัญหาการตีความหรือการใช้อนุสัญญากฎหมายทะเล ค.ศ. 1982 ซึ่งรัฐที่มีใช้รัฐชายฝั่งจะต้องโต้แย้งต่อ forum ที่มีอำนาจในการพิจารณาต่อไป

1.2 กลไกการปรับใช้

วิธีดำเนินการภาคบังคับซึ่งมีการวินิจฉัยที่มีผลบังคับตามภาค 15 ตอน 2 จะถูกนำมาใช้เพื่อการระงับข้อพิพาทเกี่ยวกับการตีความหรือการใช้อนุสัญญานี้ ในเรื่องการใช้สิทธิอธิปไตยหรือเขตอำนาจของรัฐชายฝั่งเกี่ยวกับเสรีภาพและสิทธิในการเดินเรือ การบินผ่าน หรือการวางสายเคเบิลและท่อใต้น้ำ หรือในเรื่องการใช้ทะเลอย่างอื่น ๆ โดยชอบด้วยกฎหมายระหว่างประเทศตามที่ระบุไว้ในมาตรา 58 โดยเด็ดขาด

อย่างไรก็ตามยังมีข้อที่ต้องพิจารณาอีกว่า การเสนอข้อพิพาทไปสู่ forum ที่เหมาะสมตามมาตรา 287 ของอนุสัญญา ๆ นั้น ไม่เป็นอัตโนมัติ ยังมีขั้นตอนต่าง ๆ ที่จะต้องดำเนินการอย่างเช่น พันธกรณีในการแลก

เปลี่ยนทัศนคติตามมาตรา 283 เพื่อตกลงหา forum ที่เหมาะสมที่สุดในการระงับข้อพิพาทที่เกิดขึ้น

2. ข้อพิพาทเกี่ยวกับการคุ้มครองและการรักษาสิ่งแวดล้อมทาง

ทะเล

2.1 สาระของข้อพิพาทของบทบัญญัติ

ความเห็นที่เกี่ยวกับการคุ้มครองและการรักษาสิ่งแวดล้อมทางทะเลออกมาในลักษณะการหลีกเลี่ยงข้อพิพาทมากกว่าจะเป็นเรื่องของการระงับข้อพิพาท เหตุผลก็คือ กิจกรรมบางอย่างที่เป็นอันตรายต่อสิ่งแวดล้อม อาจก่อให้เกิดความเสียหายหรือเป็นอันตราย ซึ่งการทำให้กลับคืนดีดังเดิมไม่อาจจะบรรลุผลได้มากพอ ยิ่งไปกว่านั้นความเสียหายต่อสิ่งแวดล้อมจะอยู่ในลักษณะที่ว่า ค่าชดเชยเป็นตัวเงินไม่ว่าจำนวนเท่าใด ก็ไม่อาจเยียวยาให้เป็นที่พอใจแก่ฝ่ายที่ได้รับความเสียหายได้ ดังนั้นการเน้นถึงความจำเป็นในการพัฒนา และวิธีการที่จะหลีกเลี่ยงให้เกิดความเสียหายแก่สิ่งแวดล้อมหรือเกิดข้อพิพาทให้น้อยที่สุด จะดีกว่าการจัดตั้งกลไกการระงับข้อพิพาทเพื่อให้เกิดผลแก่การคุ้มครองสิทธิตามกฎหมายหรือผลประโยชน์ของคู่กรณีหลังจากที่ความเสียหายแก่สิ่งแวดล้อมได้เกิดขึ้นแล้ว⁶

อนุสัญญากฎหมายทะเล ค.ศ. 1982 ได้ให้ความสำคัญในแง่ของการป้องกันหรือการหลีกเลี่ยงจากข้อพิพาท โดยมีการวางกฎเกณฑ์ไว้อย่างกว้างขวางในภาค 12 (มาตรา 192 - 237) เพื่อคุ้มครองและรักษา

---

⁶ A.O. Adede, "Environmental Disputes under the Law of the Sea Convention," Environmental Policy and Law 7 (1981) : 64.

สิ่งแวดล้อมทางทะเล แต่เมื่อมีผู้กระทำให้เกิดความเสียหายต่อสิ่งแวดล้อมทางทะเล เป็นผลให้เกิดข้อพิพาทระหว่างรัฐต่าง ๆ อนุสัญญา ฯ ก็จัดตั้งวิธีการเพื่อการระงับข้อพิพาทขึ้นโดยให้ใช้วิธีดำเนินการภาคบังคับซึ่งมีการวินิจฉัยที่มีผลบังคับเมื่อมีการกล่าวหาว่ารัฐชายฝั่ง ได้กระทำการฝ่าฝืนหลักเกณฑ์และมาตรฐานระหว่างประเทศที่ได้ระบุไว้เพื่อการคุ้มครองและการรักษาสีน้ำเงินสิ่งแวดล้อมทางทะเล ซึ่งใช้บังคับกับรัฐชายฝั่งได้ และซึ่งได้กำหนดขึ้นโดยอนุสัญญานี้ หรือโดยผ่านองค์การระหว่างประเทศที่มีอำนาจหรือที่ประชุมทางทูตตามอนุสัญญานี้⁷ บทบัญญัตินี้เสมือนเป็นการคุ้มครองรัฐที่มีรัฐชายฝั่งจากการใช้สิทธิอธิปไตยหรือเขตอำนาจในทางที่ผิดของรัฐชายฝั่ง โดยมีข้ออ้างว่าเป็นการคุ้มครองและรักษาสีน้ำเงินสิ่งแวดล้อมทางทะเล

บทบัญญัติที่เกี่ยวกับการระงับข้อพิพาทข้างต้น ยังมีความไม่แน่ชัดในเรื่องของ "หลักเกณฑ์และมาตรฐานระหว่างประเทศ ... ซึ่งใช้บังคับกับรัฐชายฝั่งได้" ทำให้เกิดปัญหาว่าอะไรคือความหมายของคำว่า "ใช้บังคับกับรัฐชายฝั่งได้" และใครจะเป็นผู้ตัดสินว่าหลักเกณฑ์และมาตรฐานระหว่างประเทศดังกล่าวใช้บังคับกับรัฐชายฝั่งได้

ความไม่แน่ชัดดังกล่าวยังครอบคลุมไปถึงหลักเกณฑ์และมาตรฐานระหว่างประเทศซึ่งกำหนดโดยผ่านองค์การระหว่างประเทศที่มีอำนาจ จริงอยู่ที่จะมีผู้แย้งว่าในที่นี้ควรจะหมายถึงกฎเกณฑ์และมาตรฐานระหว่างประเทศตามอนุสัญญา International Maritime Organization (IMO) แต่ถึงจะอ้างเช่นนั้นก็ยังมีความที่จะต้องพิจารณาต่อไปอีกว่าองค์การระหว่างประเทศดังกล่าวเป็นองค์การระหว่างประเทศที่มีอำนาจในสายตาของรัฐชายฝั่ง หรือไม่ เพราะถ้าปราศจากการรับรองของรัฐชายฝั่ง องค์การระหว่างประเทศนั้นก็ไม่ว่า "มีอำนาจ" ในสายตาของรัฐชายฝั่ง ซึ่งจะทำให้เกิดปัญหาในการปรับใช้

⁷ Law of the Sea Convention, Article 297 PAR 1 (c)

ปัญหาที่อาจจะเกิดขึ้นต่อไปก็คือถ้ารัฐนั้นเป็นภาคีอนุสัญญากฎหมายทะเล ค.ศ. 1982 แต่ไม่เป็นภาคีของอนุสัญญา IMO ก็จะต้องพิจารณากันอีกว่ากฎเกณฑ์และมาตรฐานดังกล่าวจะนำมาใช้ได้เพียงไร เพราะตามหลักกฎหมายสนธิสัญญาแล้ว อนุสัญญาจะไม่มีผลผูกพันรัฐที่ไม่เป็นภาคี ปัญหานี้อาจจะซับซ้อนยิ่งขึ้นไปอีก ถ้ารัฐหนึ่งเข้าเป็นภาคีอนุสัญญาที่เกี่ยวกับการคุ้มครองและรักษาสัตว์เลี้ยงดูเฉพาะด้าน เช่นเป็นภาคีเฉพาะอนุสัญญาที่เกี่ยวกับการป้องกันมลภาวะทางทะเลอันเกิดจากน้ำมัน ซึ่งมีเนื้อหาแตกต่างจากอนุสัญญา IMO หรือเป็นภาคีอนุสัญญา IMO ฉบับแรก โดยไม่เป็นภาคีฉบับที่จะแก้ไข จะมีแนวทางปรับใช้อย่างไร

ผลของความไม่แน่ชัดในความหมาย รวมไปถึงหลักเกณฑ์และมาตรฐานระหว่างประเทศที่จะนำมาใช้ ทำให้มีความเห็นว่าเป็นสาระของข้อขัดแย้งของบทบัญญัติมาปรับใช้กับข้อพิพาทที่เกิดขึ้นจริง ก็จะทำให้เกิดปัญหาในทางปฏิบัติ โดยเฉพาะรัฐที่เป็นภาคีอนุสัญญากฎหมายทะเล ค.ศ. 1982 แต่มิได้เป็นภาคีอนุสัญญาอื่นที่วางหลักเกณฑ์และมาตรฐานระหว่างประเทศเกี่ยวกับการคุ้มครองและการรักษาสัตว์เลี้ยงดูทางทะเล forum ที่ทำหน้าที่พิจารณาตามมาตรา 287 ของอนุสัญญากฎหมายทะเล ค.ศ. 1982 ก็จะต้องเผชิญกับปัญหาการหากฎหมายจารีตประเพณีระหว่างประเทศมาปรับใช้ ซึ่งเป็นสถานการณ์ที่คล้ายคลึงกับที่ปรากฏในคดี North Sea Continental Shelf Cases 1969 และมีความเห็นเพิ่มเติมว่าจากความไม่แน่ชัดดังกล่าวจะเกิดประโยชน์กับรัฐชายฝั่ง โดยรัฐชายฝั่งสามารถปฏิเสธข้อพิพาทที่เกิดขึ้น โดยกล่าวอ้างว่ารัฐชายฝั่งมิได้กระทำการฝ่าฝืนหลักเกณฑ์ และมาตรฐานระหว่างประเทศที่ได้ระบุไว้เพื่อการคุ้มครองและการรักษาสัตว์เลี้ยงดูทางทะเล เนื่องจากตนมิได้ยอมรับอำนาจขององค์การระหว่างประเทศ หรือมิได้เข้าเป็นภาคีอนุสัญญาที่วางหลักเกณฑ์ในเรื่องนี้

2.2 กลไกการปรับใช้

ข้อพิพาทที่เกี่ยวกับการตีความหรือการใช้ออนุสัญญากฎหมายทะเล ค.ศ. 1982 ในเรื่องการใช้สิทธิอธิปไตยหรือเขตอำนาจของรัฐชายฝั่ง เมื่อมีการกล่าวหาว่ารัฐชายฝั่งได้กระทำการฝ่าฝืนหลักเกณฑ์และมาตรฐานระหว่าง

ประเทศที่ได้ระบุไว้เพื่อการคุ้มครองและการรักษาสัตว์เลี้ยงลูกทางทะเล ซึ่งใช้บังคับรัฐชายฝั่งได้ และซึ่งได้กำหนดขึ้นโดยอนุสัญญาฯ นี้ หรือโดยผ่านองค์การระหว่างประเทศที่มีอำนาจ หรือที่ประชุมทางทูตตามอนุสัญญาฯ นี้ จะอยู่ภายใต้การระงับข้อพิพาทด้วยวิธีดำเนินการภาคบังคับซึ่งมีการวินิจฉัยที่มีผลบังคับ ในทุกกรณี โดยไม่มีข้อยกเว้น ทั้งนี้ เป็นเช่นเดียวกับการระงับข้อพิพาทเกี่ยวกับเสรีภาพและสิทธิในการใช้ทะเล

การจำกัดอำนาจของรัฐชายฝั่งให้ต้องยอมระงับข้อพิพาทเกี่ยวกับเสรีภาพและสิทธิในการใช้ทะเลและข้อพิพาทเกี่ยวกับการคุ้มครองและการรักษาสัตว์เลี้ยงลูกทางทะเล ด้วยวิธีดำเนินการภาคบังคับซึ่งมีการวินิจฉัยที่มีผลบังคับ นับว่าเป็นความสำเร็จในการจัดตั้งระบบวิธีการระงับข้อพิพาทในเขตเศรษฐกิจจำเพาะ ในอนุสัญญากฎหมายทะเล ค.ศ. 1982 และเป็นการแยกมาบัญญัติไว้ โดยเฉพาะในวรรคหนึ่งของมาตรา 297 ในขณะที่บทบัญญัติในมาตราเดียวกันนี้ ในส่วนอื่น ๆ ไม่สามารถจะนำวิธีการระงับข้อพิพาทโดยวิธีดำเนินการภาคบังคับซึ่งมีการวินิจฉัยที่มีผลบังคับไปใช้ได้โดยเด็ดขาดเหมือนอย่างสองกรณีข้างต้น

3. ข้อพิพาทเกี่ยวกับการวิจัยวิทยาศาสตร์ทางทะเล

3.1 สาระของข้อพิพาทของบทบัญญัติ

ในการประชุมสหประชาชาติว่าด้วยกฎหมายทะเล ครั้งที่ 3 รัฐที่พัฒนาแล้วพากันสนับสนุนให้กิจกรรมที่เกี่ยวกับการวิจัยวิทยาศาสตร์ทางทะเล เป็นอิสระจากความควบคุมของรัฐชายฝั่งให้มากที่สุดเท่าที่จะเป็นไปได้ ในขณะที่รัฐชายฝั่งพยายามหวงกันสิทธิอธิปไตยเหนือไหล่ทวีปและ เขตเศรษฐกิจจำเพาะของตนให้มากที่สุด อนุสัญญากฎหมายทะเล ค.ศ. 1982 จึงได้พยายามสร้างความสมดุลระหว่างผลประโยชน์ของรัฐผู้ทำการวิจัย กับผลประโยชน์ของรัฐชายฝั่ง โดยกำหนดให้ข้อพิพาทที่เกี่ยวกับการวิจัยวิทยาศาสตร์ทางทะเลในบางกรณีอยู่ภายใต้วิธีดำเนินการภาคบังคับซึ่งมีการวินิจฉัยที่มีผลบังคับ หรือให้อยู่ภายใต้การระงับข้อพิพาทที่มีลักษณะบังคับ และในบางกรณีก็ให้รัฐชายฝั่ง ไม่จำเป็นต้องยอมรับการระงับข้อพิพาทใด ๆ

กลไกการระงับข้อพิพาทเกี่ยวกับการวิจัยวิทยาศาสตร์ทางทะเลมีความสัมพันธ์โดยใกล้ชิดกับบทบัญญัติในเนื้อหา ทั้งนี้ โดยอนุสัญญากฎหมายทะเล ค.ศ. 1982 ได้วางหลักให้รัฐทุกรัฐ โดยไม่คำนึงถึงทำเลที่ตั้งทางภูมิศาสตร์ และองค์การระหว่างประเทศที่มีอำนาจ มีสิทธิที่จะทำการวิจัยวิทยาศาสตร์ทางทะเลภายใต้สิทธิและหน้าที่ของรัฐอื่นตามที่บัญญัติไว้ในอนุสัญญานี้⁸ แต่ก็มีข้อยกเว้นสิทธิสำหรับการวิจัยวิทยาศาสตร์ทางทะเลในทะเลอาณาเขตของรัฐอื่น ซึ่งจะกระทำได้ก็แต่โดยความยินยอมโดยชัดแจ้งและภายใต้เงื่อนไขที่รัฐชายฝั่งเป็นผู้กำหนด⁹

---

⁸ Ibid., Article 238 Right to conduct marine scientific research

All States, irrespective of their geographical location, and competent international organizations have the right to conduct marine scientific research subject to the rights and duties of other states as provided for in this convention.

⁹ Ibid., Article 245 Marine scientific research in the territorial sea

Coastal States, in the exercise of their sovereignty, have the exclusive right to regulate, authorize and conduct marine scientific research in their territorial sea. Marine scientific research therein shall be conducted only with the express consent of and under the conditions set forth by the coastal State.

สำหรับการวิจัยวิทยาศาสตร์ทางทะเลในเขตเศรษฐกิจจำเพาะและไหล่ทวีป นั้น อนุสัญญา ฯ อนุภาคให้รัฐชายฝั่งมีสิทธิที่จะบังคับการ อนุภาค และปฏิบัติการวิจัย วิทยาศาสตร์ทางทะเลในเขตเศรษฐกิจจำเพาะและไหล่ทวีปของตนได้ 10 และถ้า รัฐอื่นมาปฏิบัติการวิจัยในเขตดังกล่าว อนุสัญญา ฯ ก็เรียกร้องให้ต้องได้รับความ ยินยอมจากรัฐชายฝั่งเสียก่อน 11 ซึ่งการให้ความยินยอมของรัฐชายฝั่ง เช่นว่านี้ รัฐชายฝั่งอาจใช้ดุลพินิจระงับโครงการวิจัยวิทยาศาสตร์ทางทะเลที่ให้ไว้กับรัฐอื่น หรือองค์การระหว่างประเทศที่มีอำนาจ ในเวลาใดก็ได้ ที่ปรากฏข้อเท็จจริงว่า

---

10 Ibid., Article 246 Marine scientific research in the exclusive economic zone and on the continental shelf, Par 1,

"1. Coastal States, in the exercise of their jurisdiction, have the right to regulate, authorize and conduct marine scientific research in their exclusive economic zone and on their continental shelf in accordance with the relevant provisions of this convention."

11 Ibid., PAR 2,

"2. Marine scientific research in the exclusive economic zone and on the continental shelf shall be conducted with the consent of the coastal State."

โครงการนั้นมีลักษณะตามที่ปรากฏในอนุสัญญา ฯ 12 แต่รัฐชายฝั่งก็ไม่อาจใช้
ดุลพินิจของตนในการระงับความยินยอมที่ทำได้ สำหรับโครงการวิจัยวิทยาศาสตร์

---

¹² Ibid., PAR 5,

"5. Coastal States may however in their discretion withhold their consent to the conduct of a marine scientific research project of another State or competent international organization in the exclusive economic zone or on the continental shelf of the coastal State if that project :

(a) is of direct significance for the exploration and exploitation of natural resources, whether living or non - living ;

(b) involves drilling into the continental shelf, the use of explosives or the introduction of harmful substances into the marine environment;

(c) involves the construction, operation or use of artificial islands, installations and structures referred to in articles 60 and 80 ;

(d) contains information communicated pursuant to article 248 regarding the nature and objectives of the project which is inaccurate or if the researching State or competent international organization has outstanding obligations to the coastal State from a prior research project."

ทางทะเลของรัฐอื่นหรือองค์การระหว่างประเทศที่มีอำนาจ ที่มีความสำคัญโดยตรงต่อการสำรวจและแสวงประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติทั้งที่มีและไม่มีชีวิต ที่ได้กระทำการไหลทวีปในส่วนที่เกิน 200 ไมล์ทะเล จากเส้นฐาน ภายนอกบริเวณจำเพาะ ซึ่งรัฐชายฝั่งจะได้ประกาศในเวลาใด ๆ ว่าเป็นพื้นที่ที่จะปฏิบัติการสำรวจหรือแสวงประโยชน์ซึ่งจะเริ่มดำเนินการภายในเวลาอันสมควร¹³ และอนุสัญญา ๆ ยังได้วางหลักประกันว่าการวิจัยวิทยาศาสตร์ทางทะเล เช่นว่าจะไม่ถูกแทรกแซงโดย

---

¹³ Ibid., PAR 6,

"6. Notwithstanding the provisions of paragraph 5, coastal States may not exercise their discretion to withhold consent under subparagraph (a) of that paragraph in respect of marine scientific research projects to be undertaken in accordance with the provisions of this part on the continental shelf, beyond 200 nautical miles from the baselines from which the breadth of the territorial sea is measured, outside those specific areas which coastal States may at any time publicly designate as areas in which exploitation or detailed exploratory operations focused on those areas are occurring or will occur within a reasonable period of time. Coastal States shall give reasonable notice of the designation of such areas , as well as any modifications thereto, but shall not be obliged to give details of the operations therein."

ไม่สมควร จากการใช้สิทธิอธิปไตยหรือเขตอำนาจของรัฐชายฝั่งตามอนุสัญญานี้¹⁴

นอกจากการใช้สิทธิหรือคุณพินิจของรัฐชายฝั่งที่จะสั่งระงับโครงการวิจัยวิทยาศาสตร์ทางทะเล ดังที่กล่าวข้างต้นแล้ว รัฐชายฝั่งยังมีสิทธิที่จะสั่งระงับชั่วคราวหรือยุติโครงการวิจัยที่ได้กระทำในเขตเศรษฐกิจจำเพาะหรือไหล่ทวีป ด้วยเหตุผลอื่นตามที่อนุสัญญา ฯ บัญญัติรองรับไว้อีกด้วย¹⁵

---

¹⁴ Ibid., PAR 8,

"8. Marine scientific research activities referred to in this article shall not unjustifiably interfere with activities undertaken by coastal states in the exercise of their sovereign rights and jurisdiction provided for in this convention."

¹⁵ Ibid., Article 253 Suspension or cessation of marine scientific research activities

1. A coastal State shall have the right to require the suspension of any marine scientific research activities in progress within its exclusive economic zone or on its continental shelf if :

- (a) the research activities are not being conducted in accordance with the information communicated as provided under article 248 upon which the consent of the coastal State was based; or
- (b) the state or competent international organization conducting the research

---

activities fails to comply with the provisions of article 249 concerning the rights of the coastal State with respect to the marine scientific research project.

2. A coastal State shall have the right to require the cessation of any marine scientific research activities in case of any non - compliance with the provisions of article 248 which amounts to a major change in the research project or the research activities.

3. A coastal State may also require cessation of marine scientific research activities if any of the situations contemplated in paragraph 1 are not rectified within a reasonable period of time.

4. Following notification by the coastal State of its decision to order suspension or cessation, States or competent international organizations authorized to conduct marine scientific research activities shall terminate the research activities that are the subject of such a notification.

5. An order of suspension under paragraph 1 shall be lifted by the coastal State and the marine scientific research activities allowed to continue once the researching state or competent international organization has complied with the conditions required under articles 248 and 249.

กลไกการระงับข้อพิพาทก่อนหน้า¹⁶ มิได้รวมเอาข้อพิพาท
 เกี่ยวกับการวิจัยวิทยาศาสตร์ทางทะเลไว้แต่ต้น เพิ่งจะปรากฏในสมัยประชุมที่ 5
 ในปี ค.ศ. 1976 โดยกำหนดให้ข้อพิพาทที่เกี่ยวกับการใช้สิทธิอธิปไตย
 สิทธิโดยจำเพาะ หรือเขตอำนาจอธิปไตย ของรัฐชายฝั่ง เกี่ยวกับการวิจัย
 วิทยาศาสตร์ทางทะเล จะต้องอยู่ภายใต้วิธิดำเนินการภาคบังคับซึ่งมีการวินิจฉัย
 ที่มีผลบังคับในทุกกรณี และในสมัยประชุมที่ 6 ในปี ค.ศ. 1977 ก็มีการแก้ไข
 เป็นว่าข้อพิพาทที่เกิดจากการใช้สิทธิอธิปไตยหรือเขตอำนาจของรัฐชายฝั่ง
 ที่เกี่ยวกับการตีความหรือการใช้อนุสัญญา ในส่วนของการวิจัยวิทยาศาสตร์ทาง
 ทะเล จะไม่ถูกนำเข้าสู่การพิจารณาของศาล เว้นแต่จะเป็นการกล่าวหาว่า
 รัฐชายฝั่งมิได้ปฏิบัติตามมาตรา 247 และมาตรา 254 (ปัจจุบันคือมาตรา 246
 และมาตรา 253 ซึ่งได้กล่าวถึงข้างต้นแล้ว) แต่การใช้สิทธิหรือคุณพินิจของ
 รัฐชายฝั่งตามมาตรา 247 หรือการวินิจฉัยตามมาตรา 254 จะไม่รวมอยู่ด้วย
 และศาลจะไม่ใช้คุณพินิจของคนแทนรัฐชายฝั่ง ต่อมาในสมัยประชุมที่ 7 ในปี
 ค.ศ. 1978 ก็มีการพิจารณาถึงการนำการระงับข้อพิพาทที่มีลักษณะบังคับมาใช้
 แต่ก็ยังไม่มีผลกับการแก้ไขเปลี่ยนแปลงร่างในส่วนนี้จนในสมัยประชุมที่ 9 จึงได้
 มีการแก้ไขร่างในส่วนของการวิจัยวิทยาศาสตร์ทางทะเลให้มีสาระสำคัญคล้ายคลึง
 กับที่ปรากฏในอนุสัญญา

อนุสัญญากฎหมายทะเล ค.ศ. 1982 ได้บัญญัติให้ข้อพิพาทเกี่ยวกับ
 การตีความหรือการใช้บทบัญญัติของอนุสัญญานี้ในเรื่องการวิจัยวิทยาศาสตร์ทาง
 ทะเลให้ระงับโดยวิธิดำเนินการภาคบังคับซึ่งมีการวินิจฉัยที่มีผลบังคับ¹⁶ แต่ก็ได้
 บัญญัติยกเว้นไว้ด้วยว่ารัฐชายฝั่งไม่จำเป็นต้องยอมรับการระงับข้อพิพาทโดยวิธี
 ดำเนินการภาคบังคับซึ่งมีการวินิจฉัยที่มีผลบังคับสำหรับ (1) การใช้สิทธิหรือการ
 ใช้คุณพินิจของรัฐชายฝั่ง เกี่ยวกับการวิจัยวิทยาศาสตร์ทางทะเลในเขตเศรษฐกิจ

¹⁶ Ibid., Article 297, PAR 2 (a)

จำเพาะหรือไหล่ทวีป ตามมาตรา 246¹⁷ ของอนุสัญญา ฯ และ (2) การวินิจฉัยของรัฐชายฝั่งที่จะสั่งระงับชั่วคราวหรือยุติโครงการวิจัยตามมาตรา 253¹⁸ นอกจากนี้อนุสัญญา ฯ ยังได้บัญญัติให้น่าวิธีการระงับข้อพิพาทด้วยการประνομที่มีลักษณะบังคับมาใช้ เมื่อได้มีการร้องขอจากฝ่ายหนึ่งฝ่ายใด สำหรับข้อพิพาทที่เกิดจากการกล่าวหาโดยรัฐที่ทำการวิจัยในส่วนที่เกี่ยวกับโครงการเฉพาะว่า รัฐชายฝั่งไม่ใช้สิทธิของตนตามมาตรา 246 และมาตรา 253 ในลักษณะที่สอดคล้องกับอนุสัญญานี้¹⁹ และมีข้อยกเว้นตามมาว่า คณะกรรมาธิการการประโนมจะไม่มีข้อสงสัยในการใช้ดุลพินิจของรัฐชายฝั่งในการกำหนดบริเวณเฉพาะตามที่กล่าวถึงในมาตรา 246 วรรคหก หรือการใช้ดุลพินิจที่จะไม่ให้ความยินยอมตามมาตรา 246 วรรคห้า²⁰

นับได้ว่าอนุสัญญากฎหมายทะเล ค.ศ. 1982 ได้บัญญัติให้มีการระงับข้อพิพาทที่เกี่ยวกับการวิจัยวิทยาศาสตร์ทางทะเล ในหลาย ๆ วิธี ทั้งในลักษณะของวิธีดำเนินการภาคบังคับซึ่งมีการวินิจฉัยที่มีผลบังคับ การใช้วิธีการประโนมที่มีลักษณะบังคับ และการวางข้อจำกัดมิให้รัฐชายฝั่งจะต้องยอมรับการระงับข้อพิพาทในเรื่องการใช้สิทธิหรือดุลพินิจของตนในบางกรณี ซึ่งเข้าใจว่าจะเป็นไปเพื่อประสานประโยชน์ทั้งของรัฐอุตสาหกรรมผู้ทำการวิจัย กับรัฐชายฝั่ง เพื่อให้วิธีการระงับข้อพิพาทในอนุสัญญา ฯ เป็นที่ยอมรับได้ของทั้งสองฝ่าย

3.2 กลไกการปรับใช้

ข้อพิพาทที่เกี่ยวกับการวิจัยวิทยาศาสตร์ทางทะเล จะได้รับการระงับไปหรือไม่ เพียงใด นั้น พิจารณาแยกได้เป็น 3 ประการ ดังนี้

¹⁷ Ibid., PAR 2 (a) (i)

¹⁸ Ibid., PAR 2 (a) (ii)

¹⁹ Ibid., PAR 2 (b)

²⁰ Ibid.

3.2.1 ข้อพิพาทที่ได้รับการยกเว้นจากวิธีดำเนินการภาคบังคับซึ่งมีการวินิจฉัยที่มีผลบังคับ

อนุสัญญากฎหมายทะเล ค.ศ. 1982 บัญญัติคุ้มครองการใช้สิทธิและคุณพินิจของรัฐชายฝั่งไว้อย่างกว้างขวาง โดยให้การใช้สิทธิหรือการใช้คุณพินิจของรัฐชายฝั่งเกี่ยวกับการวิจัยวิทยาศาสตร์ทางทะเลในเขตเศรษฐกิจจำเพาะและไหล่ทวีปของตน ไม่ว่าจะเป็นการใช้สิทธิในการบังคับการ (regulate) การอนุญาต หรือการใช้คุณพินิจในการระงับการให้ความยินยอมตามมาตรา 246 รวมถึงการวินิจฉัยสั่งระงับชั่วคราวหรือยุติโครงการตามมาตรา 253 ได้รับการยกเว้นจากวิธีดำเนินการภาคบังคับซึ่งมีการวินิจฉัยที่มีผลบังคับ

ถ้าเราจะพิจารณากันว่ากิจกรรมเกี่ยวกับการวิจัยวิทยาศาสตร์ทางทะเลที่จะเกิดเป็นข้อพิพาทขึ้นได้มากที่สุดนั้นจะเกิดจากเหตุใดเราก็จะได้คำตอบว่ากิจกรรมที่เกิดจากการใช้สิทธิหรือการใช้คุณพินิจของรัฐชายฝั่งตามมาตรา 246 และการวินิจฉัยของรัฐชายฝั่งตามมาตรา 253 มีโอกาสจะเป็นที่มาของข้อพิพาทได้มากที่สุด ดังนั้น การยกเว้นข้อพิพาทดังกล่าวออกจากการระงับข้อพิพาทด้วยวิธีดำเนินการภาคบังคับซึ่งมีการวินิจฉัยที่มีผลบังคับ จึงทำให้ความสามารถในการปรับใช้กับข้อพิพาทที่เกิดขึ้นจริงจะมีผลด้อยลง

3.2.2 ข้อพิพาทที่ได้รับการระงับด้วยการประนอมตามภาคผนวก 5 ตอน 2

อนุสัญญา ฯ ได้บัญญัติให้ใช้การระงับข้อพิพาทด้วยการประนอมตามภาคผนวก 5 ตอน 2 ซึ่งก็คือการประนอมที่มีลักษณะบังคับ เมื่อมีข้อพิพาทที่เกิดจากการกล่าวหาโดยรัฐที่ทำการวิจัยในส่วนที่เกี่ยวกับโครงการเฉพาะว่ารัฐชายฝั่งไม่ใช้สิทธิของตนตามมาตรา 246 และมาตรา 253 ในลักษณะที่สอดคล้องกับอนุสัญญานี้

การบัญญัติเช่นว่านี้เป็นการคุ้มครองประโยชน์ของรัฐผู้ทำการวิจัยชั้นมาอีกระดับหนึ่ง โดยให้รัฐผู้ทำการวิจัยสามารถท้วงติง

การใช้สิทธิของรัฐชายฝั่ง ได้ด้วยการเสนอข้อพิพาทสู่การประนอมที่มีลักษณะ บังคับ ซึ่ง เป็นวิธีดำเนินการภาคบังคับแต่ไม่มีการวินิจฉัยที่มีผลบังคับ แต่การจะได้รับความคุ้มครองประโยชน์เช่นนี้ได้คงจะต้องอยู่ในเงื่อนไขบังคับก่อนรวม 2 ประการ คือ โครงการนั้นจะต้องเป็นโครงการเฉพาะ และการใช้สิทธิของรัฐชายฝั่งตาม มาตรา 246 และมาตรา 253 มีลักษณะที่ไม่สอดคล้องกับอนุสัญญา

ผลของคำวินิจฉัยของคณะกรรมการการประนอม รายงาน รวมทั้งข้อสรุป และข้อเสนอแนะนั้น ได้กล่าวตั้งแต่ต้นแล้วว่า จะ ไม่มีผลผูกพันฝ่ายต่าง ๆ²¹ จึงทำให้การปรับใช้เพื่อการระงับข้อพิพาทไม่เกิดผลเท่าที่ควร เพราะรัฐชายฝั่งไม่จำเป็นต้องปฏิบัติตาม แม้ว่าจะเป็นฝ่ายผิดในข้อพิพาทนั้นก็ตาม

นอกจากการใช้การประนอมที่มีลักษณะบังคับ จะถูกจำกัดด้วยประเภทของข้อพิพาทที่จะได้รับการนำเสนอให้พิจารณาแล้ว อนุสัญญาฯ เองก็ยังจำกัดอำนาจของคณะกรรมการการประนอม โดยไม่ให้เข้าเกี่ยวข้องกับ การใช้ดุลพินิจของรัฐชายฝั่ง ในการกำหนดบริเวณเฉพาะตามมาตรา 246 วรรคหก หรือการใช้ดุลพินิจที่จะไม่ให้ความยินยอมตามมาตรา 246 วรรคห้า ทำให้การระงับข้อพิพาทเกี่ยวกับการวิจัยวิทยาศาสตร์ทางทะเล เลมีข้อจำกัดยิ่งขึ้น

3.2.3 ข้อพิพาทที่อยู่ภายใต้วิธีดำเนินการภาคบังคับซึ่งมีการวินิจฉัยที่มีผลบังคับ

เมื่อพิจารณาจากบทบัญญัติในอนุสัญญาฯ จะเห็นว่า อนุสัญญาฯ ได้กำหนดให้ใช้วิธีดำเนินการภาคบังคับซึ่งมีการวินิจฉัยที่มีผลบังคับ เป็นวิธีการหลักสำหรับการระงับข้อพิพาทเกี่ยวกับการตีความหรือการใช้บทบัญญัติของอนุสัญญานี้ในเรื่องของการวิจัยวิทยาศาสตร์ทางทะเลแล้วมีข้อยกเว้นตามมา ซึ่ง เมื่อพิจารณาจากความเป็นไปได้ของข้อพิพาทเกี่ยวกับการวิจัยวิทยาศาสตร์ทางทะเล เลที่จะเกิดขึ้นแล้ว มีความเห็นว่า ข้อพิพาทเกือบทั้งหมดจะมีที่มาจาก การใช้สิทธิหรือการใช้ดุลพินิจของรัฐชายฝั่งตามมาตรา 246 หรือการวินิจฉัยของ

²¹ Ibid., Annex V, Article 7 PAR 2 and Article 14

รัฐชายฝั่งตามมาตรา 253 ซึ่งจะเป็นข้อพิพาทที่อยู่ภายใต้ข้อยกเว้นเกือบทั้งหมด ทำให้การระงับข้อพิพาทด้วยวิธีดำเนินการภาคบังคับซึ่งมีการวินิจฉัยที่มีผลบังคับ ซึ่งกำหนดให้เป็นวิธีการระงับข้อพิพาทวิธีหลัก แทบจะไม่มีที่ใช้

4. ข้อพิพาทเกี่ยวกับการประมง

4.1 สาระขอข้อยกเว้นของบทบัญญัติ

ในระหว่างการพิจารณาเพื่อแสวงหาวิธีการระงับข้อพิพาทเกี่ยวกับการตีความหรือการใช้บทบัญญัติของอนุสัญญาอนุหมายทะเล ค.ศ. 1982 เกี่ยวกับการประมงนั้น รัฐผู้ใช้ซึ่งมีทั้งรัฐที่ทำการประมงในระยะไกล (distant water fishing States) รัฐไร้ฝั่งทะเล (land - locked States) และรัฐที่เสียเปรียบทางภูมิศาสตร์ (geographically disadvantaged States) พากันสนับสนุนให้ระงับข้อพิพาทเกี่ยวกับการตีความหรือการใช้บทบัญญัติเกี่ยวกับการประมงด้วยวิธีดำเนินการภาคบังคับซึ่งมีการวินิจฉัยที่มีผลบังคับ ในขณะที่รัฐชายฝั่งก็พยายามจะกันข้อพิพาทเช่นว่านั้นจากเขตอำนาจระหว่างประเทศให้มากที่สุดผลสะท้อนที่ออกมาก็คือการวางหลักการให้ข้อพิพาทเกี่ยวกับการตีความหรือการใช้บทบัญญัติของอนุสัญญานี้ในเรื่องการประมงได้รับการระงับโดยวิธีดำเนินการภาคบังคับ ซึ่งมีการวินิจฉัยที่มีผลบังคับ แต่ก็ให้มีการยกเว้นสำหรับข้อพิพาทในส่วนสำคัญไว้เป็นอันมาก

บทบัญญัติในเรื่องของการระงับข้อพิพาทเกี่ยวกับการประมงมีความสัมพันธ์กับบทบัญญัติของอนุสัญญา ฯ ในภาค 5 เขตเศรษฐกิจจำเพาะเป็นอย่างมาก นับแต่การกำหนดให้รัฐชายฝั่งมีสิทธิอธิปไตยเหนือทรัพยากรในเขตเศรษฐกิจจำเพาะ และกำหนดให้รัฐชายฝั่งมีหน้าที่ในการกำหนดทรัพยากรมีชีวิตที่จะพึงอนุญาตให้จับได้ (allowable catch) ในเขตเศรษฐกิจจำเพาะของตน ²²

---

²² Ibid., Article 61 Conservation of the living resources PAR 1. "1.The coastal State shall determine the allowable catch of the living resources in its exclusive economic zone."

และการบำรุงรักษาทรัพยากรมีชีวิตในเขตเศรษฐกิจจำเพาะไม่ให้ได้รับอันตรายจากการแสวงประโยชน์เกินควรโดยอาศัยมาตรการอนุรักษ์และการจัดการที่เหมาะสม²³ นอกจากนี้ยังกำหนดให้เป็นหน้าที่ของรัฐชายฝั่งที่จะต้องส่งเสริมวัตถุประสงค์ในการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรมีชีวิตให้ได้มากที่สุด²⁴ ในเขตเศรษฐกิจจำเพาะ

---

²³ Ibid., PAR 2.

"2. The coastal State, taking into account the best scientific evidence available to it, shall ensure through proper conservation and management measures that the maintenance of the living resources in the exclusive economic zone is not endangered by over - exploitation. As appropriate, the coastal State and competent international organizations, whether subregional, regional or global, shall co - operate to this end."

²⁴ Ibid., Article 62 Utilization of the living resources PAR 1. and 2.

"1. The coastal State shall promote the objective of optimum utilization of the living resources in the exclusive economic zone without prejudice to article 61.

2. The coastal State shall determine its capacity to harvest the living resources of the exclusive economic zone. Where the coastal State does not have

จำเพาะ (harvesting capacity) และถ้าตนเองไม่มีขีดความสามารถในการประมงตามปริมาณที่พึงอนุญาตทั้งหมด ก็จะทำให้รัฐอื่นเข้าถึงส่วนที่เหลือ (surplus) ของปริมาณที่พึงอนุญาตให้จับได้โดยทำความตกลงหรือข้อตกลงอื่น และคำนึงเป็นพิเศษถึงสิทธิของรัฐไร้ฝั่งทะเลตามมาตรา 69 และสิทธิของรัฐที่เสียเปรียบทางภูมิศาสตร์ ตามมาตรา 70²⁵

กลไกการระงับข้อพิพาทเกี่ยวกับการประมงตามอนุสัญญาฯ ปรากฏขึ้นในสมัยประชุมที่ 5 (ปี ค.ศ. 1976) ก่อนหน้านี้ได้มีการถกเถียงกันของผู้ที่เข้าร่วมการประชุมในสมัยที่ 4 (ปี ค.ศ. 1976) เกี่ยวกับการกำหนดข้อจำกัดสำหรับข้อพิพาทที่เกิดขึ้นในเขตเศรษฐกิจจำเพาะ โดยฝ่ายหนึ่งมีความเห็นว่าจะควรมีการยกเว้นข้อพิพาทใดจากระบบการระงับข้อพิพาท เพราะถ้ามีการยกเว้นข้อพิพาทที่เกิดจากการใช้สิทธิตามดุลพินิจของรัฐชายฝั่งแล้ว ก็จะมีผลทำให้คุณค่าของวิธีการระงับข้อพิพาทมีน้อยลง ไปจนไม่อาจคุ้มครองสิทธิและผลประโยชน์โดยชอบด้วยกฎหมายของรัฐภาคีอื่น อีกฝ่ายหนึ่งก็มีความเห็นว่าถ้าเป็นเช่นนั้น ก็จะมีผลทำให้เขตเศรษฐกิจจำเพาะตกอยู่ในอันตราย และทำให้ความคิดเรื่องเขตเศรษฐกิจจำเพาะ เป็นอันไร้ความหมาย จากข้อโต้แย้ง

---

the capacity to harvest the entire allowable catch, it shall, through agreements or other arrangements and pursuant to the terms, conditions, laws and regulations referred to in paragraph 4, give other States access to the surplus of the allowable catch, having particular regard to the provisions of articles 69 and 70, especially in relation to the developing States mentioned therein."

²⁵ Ibid.

เหล่านี้จึง ได้มีการทบทวนร่างที่พิจารณาเพื่อหาทางประนีประนอมระหว่าง 2 ฝ่าย
 จนในสมัยประชุมที่ 5 (ปี ค.ศ. 1976) มีการเสนอให้ข้อพิพาทที่เกิดขึ้นเนื่องจาก
 รัชชายฝั่งจวงไม่ปฏิบัติตามเงื่อนไขในอนุสัญญา ฯ เกี่ยวกับการใช้สิทธิหรือการ
 ปฏิบัติตามหน้าที่ของคนในเรื่องของทรัพยากรมีชีวิต ได้รับการระงับโดยวิธีดำเนินการ
 ภาคบังคับซึ่งมีการวินิจฉัยที่มีผลบังคับ บทบัญญัติเช่นว่านี้ได้รับการแก้ไขเพิ่มเติม
 ให้ละเอียดยิ่งขึ้นจากการพิจารณาในสมัยประชุมที่ 6 (ปี ค.ศ. 1977) แต่ในสมัย
 ประชุมที่ 7 (ปี ค.ศ. 1978) ได้มีการเปลี่ยนแปลงอย่างสำคัญคือ รัชชายฝั่ง
 ไม่จำเป็นต้องยอมรับการเสนอข้อพิพาทใด ๆ เกี่ยวกับสิทธิอธิปไตยในส่วนที่เกี่ยวกับ
 ทรัพยากรมีชีวิตในเขตเศรษฐกิจจำเพาะ หรือการใช้อำนาจดุลพินิจในการพิจารณา
 กำหนดปริมาณที่พึงอนุญาตให้จับได้ ชัดความสามารถในการประมง การจัดสรร
 ส่วนที่เหลือให้แก่รัฐอื่น กับข้อกำหนดและเงื่อนไขที่กำหนดขึ้นในข้อบังคับว่าด้วยการ
 อนุรักษ์และการจัดการ ซึ่งมีการแก้ไขถ้อยคำเล็กน้อยในสมัยประชุมต่อมา

อนุสัญญากฎหมายทะเล ค.ศ. 1982 ได้บัญญัติให้ข้อพิพาท
 เกี่ยวกับการตีความหรือการใช้บทบัญญัติของอนุสัญญานี้ในเรื่องการประมง ให้ระงับ
 โดยวิธีดำเนินการภาคบังคับซึ่งมีการวินิจฉัยที่มีผลบังคับ²⁶ แต่ก็ได้บัญญัติยกเว้นไว้
 ด้วยว่ารัชชายฝั่ง ไม่จำเป็นต้องยอมรับการระงับข้อพิพาทโดยวิธีดำเนินการภาคบังคับ
 ซึ่งมีการวินิจฉัยที่มีผลบังคับ สำหรับการระงับข้อพิพาทใด ๆ เกี่ยวกับสิทธิอธิปไตย
 ในส่วนที่เกี่ยวกับทรัพยากรมีชีวิตในเขตเศรษฐกิจจำเพาะ หรือการใช้สิทธิอธิปไตย
 เหล่านี้ รวมถึงอำนาจตามดุลพินิจในการพิจารณา กำหนดปริมาณที่พึงอนุญาตให้
 จับได้ ชัดความสามารถในการประมง การจัดสรรส่วนที่เหลือให้แก่รัฐอื่น กับข้อ
 กำหนดและ เงื่อนไขที่กำหนดขึ้นในกฎหมายและข้อบังคับว่าด้วยการอนุรักษ์และ
 การจัดการของรัชชายฝั่ง²⁷

²⁶ Ibid., Article 297 PAR 3 (a)

²⁷ Ibid.

นอกจากนี้อนุสัญญากฎหมายทะเล ค.ศ. 1982 ยังได้ ยกเว้นข้อพิพาทเกี่ยวกับการประมงอีก 3 ลักษณะ จากการระงับข้อพิพาทโดยวิธี คำนึงการภาคบังคับซึ่งมีการวินิจฉัยที่มีผลบังคับ โดยให้ใช้การระงับข้อพิพาท โดยสันติวิธีตาม ตอน 1 บทบัญญัติทั่วไป สำหรับข้อพิพาทที่เกิดจาก (1) การกล่าวหาว่ารัฐชายฝั่งได้ละเลยอย่างชัดแจ้ง ไม่ปฏิบัติตามพันธกรณีที่จะทำให้น้ำใจโดยอาศัยมาตรการการอนุรักษ์และการจัดการที่เหมาะสม ว่าการธารงไว้ ซึ่งทรัพยากรมีชีวิตในเขตเศรษฐกิจจำเพาะ ไม่ได้อยู่ในอันตรายอย่างร้ายแรง²⁸ (2) รัฐชายฝั่ง ได้ปฏิเสธโดยผลการที่จะพิจารณากำหนดปริมาณที่พึงอนุญาตให้ จับได้ และขีดความสามารถในการจับทรัพยากรมีชีวิต เมื่อได้มีการร้องขอจาก อีกรัฐหนึ่ง ในส่วนที่เกี่ยวกับมวลสัตว์น้ำ ซึ่งรัฐอื่นนั้นมีความสนใจในการทำการ ประมง²⁹ หรือ (3) รัฐชายฝั่ง ได้ปฏิเสธโดยผลการที่จะจัดสรรส่วนที่เหลือ ทั้งหมดหรือบางส่วนซึ่งตนได้สำแดงว่ามีอยู่ให้แก่รัฐใด ตามมาตรา 62 , 69 และมาตรา 70 และตามข้อกำหนดและเงื่อนไขซึ่งรัฐชายฝั่ง ได้กำหนดขึ้นโดย สอดคล้องกับอนุสัญญานี้³⁰ และถ้าการระงับข้อพิพาทโดยสันติวิธีไม่อาจจะจับ ข้อพิพาทได้ อนุสัญญา ฯ ก็บัญญัติให้มีการประนอมตามภาคผนวก 5 ตอน 2 ตามการร้องขอจากฝ่ายหนึ่งฝ่ายใดในข้อพิพาท และยังบัญญัติต่อไปด้วยว่า ไม่ว่า กรณีใด ๆ คณะกรรมาธิการการประนอมจะต้อง ไม่ใช่ดุลพินิจของตนแทนดุลพินิจ ของรัฐชายฝั่ง³¹

²⁸ Ibid., PAR 3 (b) (i)

²⁹ Ibid., PAR 3 (b) (ii)

³⁰ Ibid., PAR 3 (b) (iii)

³¹ Ibid., PAR 3 (c)

ข้อที่นำพิจารณาของบทบัญญัติที่เกี่ยวกับการระงับข้อพิพาทข้างต้นก็คืออนุสัญญากฎหมายทะเล ค.ศ. 1982 ได้วางหลักให้มีการระงับข้อพิพาทด้วยวิธีดำเนินการภาคบังคับซึ่งมีการวินิจฉัยที่มีผลบังคับ แต่มีข้อยกเว้นในสาระสำคัญอยู่มากมาย ทั้งการยกเว้นที่เด็ดขาด และการยกเว้นโดยให้ใช้การระงับข้อพิพาทโดยสันติวิธีในคอน 1 ของภาค 15 แทน แสดงให้เห็นว่าอำนาจต่อรองของรัฐชายฝั่งในการประชุมสหประชาชาติว่าด้วยกฎหมายทะเล ครั้งที่ 3 นี้ มีอยู่ไม่น้อย

4.2 กลไกการปรับใช้

การปรับใช้วิธีการระงับข้อพิพาทข้างต้น กับข้อพิพาทเกี่ยวกับการประมง พอดีแบ่งออกได้เป็น 3 ประการ คือ

4.2.1 ข้อพิพาทที่ได้รับการยกเว้นจากวิธีดำเนินการภาคบังคับซึ่งมีการวินิจฉัยที่มีผลบังคับ

แม้ว่าวรรคสาม (เอ) ของมาตรา 297 จะเริ่มต้นด้วยการกำหนดให้ข้อพิพาทเกี่ยวกับการตีความหรือการใช้บทบัญญัติของอนุสัญญากฎหมายทะเล ค.ศ. 1982 ในเรื่องการประมงได้รับการระงับไปโดยวิธีดำเนินการภาคบังคับซึ่งมีการวินิจฉัยที่มีผลบังคับ แต่ก็ได้กำหนดประเภทของข้อพิพาทเกี่ยวกับการประมงที่รัฐชายฝั่ง ไม่มีพันธะที่จะต้องเสนอต่อวิธีดำเนินการดังกล่าวข้อพิพาทที่ได้รับการยกเว้นก็คือข้อพิพาทใด ๆ เกี่ยวกับสิทธิอธิปไตยของรัฐชายฝั่งในส่วนของที่เกี่ยวกับทรัพยากรมีชีวิตในเขตเศรษฐกิจจำเพาะและการใช้สิทธิอธิปไตยเหล่านั้น รวมถึงอำนาจตามดุลพินิจในการพิจารณาหนดปริมาณที่พึงอนุญาติให้จับได้ขีดความสามารถในการประมง การจัดสรรส่วนที่เหลือให้แก่รัฐอื่นกับข้อกำหนดและเงื่อนไขที่กำหนดขึ้นในกฎหมายและข้อบังคับว่าด้วยการอนุรักษ์และการจัดการของรัฐชายฝั่ง จึงส่งผลให้การปรับใช้วิธีการระงับข้อพิพาทที่มีลักษณะบังคับกับกรณีพิพาทที่ยกเว้นข้างต้นไม่เกิดขึ้น

4.2.2 ข้อพิพาทที่ได้รับการระงับด้วยการประ นอมตาม

ภาคผนวก 5 ตอน 2

ข้อพิพาทในส่วนนี้ โดยหลักการแล้วจะได้รับการระงับโดยสันติวิธี ตามภาค 15 ตอน 1 บทบัญญัติทั่วไป ต่อเมื่อการระงับข้อพิพาทโดยสันติวิธีดังกล่าวไม่บรรลุผล และเมื่อมีฝ่ายหนึ่งฝ่ายใดในข้อพิพาทร้องขอจึงจะมีการระงับข้อพิพาทด้วยการประ นอมที่มีลักษณะบังคับ

ประเภทของข้อพิพาทที่จะให้มีการระงับโดยวิธีการประ นอมที่มีลักษณะบังคับ จำกัดเฉพาะข้อพิพาทใน 3 ประการ ซึ่งได้กล่าวถึงในส่วนของสาระขอบข่ายของบทบัญญัติมาแล้ว สิ่งที่น่าพิจารณาคือการปรับใช้ด้วยกลไกการประ นอมที่มีลักษณะบังคับจะไม่เกิดผลมากนัก เหตุผลหนึ่งมาจากความหมายของถ้อยคำในบทบัญญัติไม่ว่าจะเป็นถ้อยคำ "ละเลยอย่างชัดเจน" (manifestly failed to comply) "อันตรายอย่างร้ายแรง" (seriously endangered) หรือ "ปฏิเสธโดยพลการ" (arbitrarily refused) นั้นเปิดช่องให้มีการตีความแตกต่างกันออกไป อีกเหตุผลหนึ่งมาจากลักษณะของคำวินิจฉัยของคณะ กรรมการการประ นอมที่เกี่ยวข้องเรื่องวิธีดำเนินการ รายงาน รวมทั้งข้อสรุปและข้อเสนอแนะที่จะ ไม่มีผลผูกพันฝ่ายต่าง ๆ ³² และอนุสัญญา ๆ ยัง ได้มีบทบัญญัติเน้นอีกว่าไม่ว่ากรณีใด ๆ คณะกรรมการการประ นอมต้องไม่ใช้ดุลพินิจของตนแทนดุลพินิจของรัฐชายฝั่ง ³³

สิ่งหนึ่งที่น่าจะมีส่วนช่วยเหลือรัฐผู้ใช้ก็คือการที่บทบัญญัติในอนุสัญญาฯ กำหนดให้คณะกรรมการการประ นอมส่งรายงานไปยังองค์การระหว่างประเทศที่เหมาะสม³⁴ อันจะส่งผลให้เกิดการแปรสภาพจากเรื่องระหว่างรัฐ

³² Ibid., Annex V , Article 7 PAR 2 and Article 14 .

³³ Ibid., Article 297 PAR 3 (c)

³⁴ Ibid., PAR 3 (d)

ไปสู่สาธารณะ ทำให้รัฐชายฝั่งต้องปรับท่าทีของตนในเรื่องที่เกิดข้อพิพาทให้เหมาะสมยิ่งขึ้น

4.2.3 ข้อพิพาทที่อยู่ภายใต้วิธิตำเนินการภาคบังคับ ซึ่งมีการวินิจฉัยที่มีผลบังคับ

แม้ว่าอนุสัญญาฯ จะกำหนดให้การระงับข้อพิพาทโดยวิธิตำเนินการภาคบังคับซึ่งมีการวินิจฉัยที่มีผลบังคับ เป็นวิธีการหลักสำหรับการระงับข้อพิพาทเกี่ยวกับการประมง แต่ก็พิจารณาได้ว่าบทบัญญัติเช่นนี้แทบไม่มีความหมาย เพราะข้อพิพาทที่สำคัญและเป็นข้อพิพาทที่มีโอกาสเกิดขึ้นได้มาก ไม่ว่าจะเป็นข้อพิพาทอันเกิดจากการใช้สิทธิอธิปไตยหรือข้อพิพาทที่เกิดจากการใช้อำนาจอตุผลนิคมของรัฐชายฝั่ง เกี่ยวกับทรัพยากรมีชีวิตในเขตเศรษฐกิจจำเพาะ จะตกอยู่ภายใต้ข้อยกเว้นจากการระงับข้อพิพาทโดยวิธิตำเนินการภาคบังคับซึ่งมีการวินิจฉัยที่มีผลบังคับทั้งสิ้น สิ่งที่จะเกิดขึ้นในอนาคตก็คือรัฐชายฝั่งจะตีความข้อยกเว้นนี้ให้ขยายมากยิ่งขึ้นกว่าที่ได้ยอมรับกันมาแต่ต้น จนทำให้การระงับข้อพิพาทโดยวิธิตำเนินการภาคบังคับดังกล่าวไม่มีที่ใช้

แม้ว่าอนุสัญญาฯ จะมิได้ระบุขอบเขตของการใช้ข้อจำกัดไว้อย่างชัดเจนว่าจะจำกัดเขตอำนาจของรัฐในพื้นที่ส่วนใดบ้าง แต่จากถ้อยคำ "สิทธิอธิปไตย" และ "เขตอำนาจ" ทำให้เข้าใจได้ว่าขอบเขตของข้อจำกัดอำนาจของรัฐจะมุ่งเน้นในเขตทางทะเลที่เป็นไหล่ทวีปและ เขตเศรษฐกิจจำเพาะ

การพิสูจน์ถึงผลของข้อจำกัดที่มีต่อประสิทธิภาพของวิธีการระงับข้อพิพาทที่มีลักษณะบังคับในบทนี้ คงจะได้แสดงให้เห็นแล้วว่าหลักการของข้อจำกัดนั้นมีขึ้นเพื่อจำกัดเขตอำนาจของรัฐให้ต้องยอมรับการระงับข้อพิพาทด้วยวิธิตำเนินการภาคบังคับซึ่งมีการวินิจฉัยที่มีผลบังคับในบางกรณี โดยเฉพาะอย่างยิ่งข้อพิพาทในส่วนที่เป็นสิทธิประโยชน์ของประชาคมโลกหรือที่อนุสัญญากฎหมายทะเล ค.ศ. 1982 ได้บัญญัติรับรองไว้ สิทธิประโยชน์เหล่านี้โดยส่วนใหญ่จะเป็นเรื่องของ เสรีภาพในทะเลหลวงมาแต่เดิมซึ่งต่อมาได้เป็นเขตไหล่ทวีปหรือเขตเศรษฐกิจจำเพาะของรัฐชายฝั่ง

การกำหนดข้อจำกัดอำนาจรัฐในส่วนของข้อพิพาทเกี่ยวกับเสรีภาพและสิทธิในการใช้ทะเลและการคุ้มครองและการรักษาสัตว์น้ำในทะเล ให้ต้องยอมรับการระงับข้อพิพาทด้วยวิธีดำเนินการภาคบังคับซึ่งมีการวินิจฉัยที่มีผลบังคับ มีลักษณะที่เด็ดขาด แต่สำหรับข้อจำกัดอำนาจรัฐเกี่ยวกับการวิจัยวิทยาศาสตร์ทางทะเลและการประมงนั้น แม้โดยหลักการรัฐชายฝั่งจะตกอยู่ภายใต้ข้อจำกัดให้ต้องยอมรับการระงับข้อพิพาทด้วยวิธีดำเนินการภาคบังคับซึ่งมีการวินิจฉัยที่มีผลบังคับ แต่เมื่อได้ศึกษาในรายละเอียดก็พบว่าในส่วนของข้อจำกัดเองก็ยังมีข้อยกเว้น ทั้งในลักษณะของการให้ใช้วิธีประมงที่มีลักษณะบังคับและการยกเว้นข้อพิพาทบางประการออกจากข้อจำกัด ซึ่งมีผลเป็นการบั่นทอนความเด็ดขาดของข้อจำกัด โดยเฉพาะอย่างยิ่งข้อยกเว้นจากข้อจำกัดในส่วนของการใช้สิทธิคุณพิณหรือการใช้สิทธิอธิปไตยของรัฐชายฝั่งในเรื่องที่สำคัญ เช่น การใช้สิทธิคุณพิณของรัฐชายฝั่งในการสั่งระงับชั่วคราวหรือยุติโครงการวิจัยวิทยาศาสตร์ทางทะเลที่ได้กระทำในเขตเศรษฐกิจจำเพาะหรือไหล่ทวีป การใช้สิทธิอธิปไตยของรัฐชายฝั่งในส่วนที่เกี่ยวกับทรัพยากรมีชีวิตในเขตเศรษฐกิจจำเพาะ เป็นต้น ซึ่งมีความเห็นว่าโอกาสที่ข้อพิพาทเกี่ยวกับการวิจัยวิทยาศาสตร์ทางทะเลและข้อพิพาทเกี่ยวกับการประมงที่เกิดขึ้น มีความเป็นไปได้มากกว่าจะเกิดจากการใช้สิทธิคุณพิณหรือการใช้สิทธิอธิปไตยของรัฐชายฝั่ง เมื่อข้อพิพาทเช่นนี้อยู่ภายใต้ข้อยกเว้นจากข้อจำกัด เสียแล้ว การระงับข้อพิพาทด้วยวิธีดำเนินการภาคบังคับซึ่งมีการวินิจฉัยที่มีผลบังคับก็ไม่สามารถทำได้ ทำให้ประสิทธิภาพของวิธีการระงับข้อพิพาทที่มีลักษณะบังคับมีผลด้อยลงไป